

OPPIMISTAVOITTEET

Taidolliset:

- tunne- ja vuorovaikutustaidot
- eettiset taidot
- ajattelun taidot
- oppimaan oppiminen
- monilukutaito
- esiintymistaidot

Tiedolliset:

- käsiteltävä Raamatun kertomus
- kertomukseen liittyviä teemoja, esimerkiksi Laupias samarialainen -kertomuksessa käsite ”lähimmäinen”

KESTO 4 oppituntia (à 45 min.)

Työskentelyä voi lyhentää esimerkiksi jättämällä alkupaloista tunnetaitotyöskentelyn pois. Työskentelyä voi syventää antamalla kaikille ryhmille lisätehtäväksi merkittyjä tehtäviä. Työskentelyn kesto ja vaikeustasoa voi säädellä myös puhekuplien määrää muuttamalla: pienille oppilaille voi riittää yksi puhekupla, isommat oppilaat voivat laittaa jokaiseen tapahtumaruutuun yhden tai useamman puhekuplan.

ERIYTTÄMINEN

Työn määrää voidaan jakaa myös ryhmän sisällä: jos ryhmässä on eri-ikäisiä ja eritasoisia oppilaita, pienemmät oppilaat voivat käyttää enemmän aikaa omiin kommenttiruutuihinsa ja vaikkapa värittää kuvia, isommat voivat huolehtia tekstien kirjoittamisesta.

Jos luokassa on lapsia, joille ryhmätyöskentely on vaikeaa (esim. autismin kirjo), he voivat tehdä osan tehtävistä itsenäisesti (esimerkiksi tekstin lukeminen, kuvien järjestyksen miettiminen, kommenttiruudun tekeminen). Heidän kommenttiruutunsa voidaan kuitenkin liittää osaksi ryhmän julistetta.

TYÖSKENTELUN RAKENNE

Alkupalat:

Tunnetaitoharjoitus ja kerronta

Pääruoka:

Julisteen tekeminen pienryhmissä

Jälkiruoka:

Töiden esittely ja palkitseminen
Työskentelyn purku

Tässä ohjeistuksessa työskentely on jaettu 45 minuutin mittaisiin kokonaisuuksiin. Jos teillä on mahdollisuus tehdä työskentely saman päivän aikana tai vaikkapa kahdella kaksoistunnilla, työvaiheita voi jaotella oppilaiden jaksamisen mukaan.

HUOMIOITAVAA

1) Visualisoi ohjeiden anto

Näytä työvaiheeseen liittyvä materiaali oppilaille antaessasi ohjeita. Tämä helpottaa oppilaiden toiminnanohjausta. Voit jättää materiaalit esille siinä järjestyksessä kuin niitä käytetään. Jos oppilaat ovat tottuneet työskentelemään yhdessä ja erityisiä haasteita toiminnanohjauksessa ei ole, voi riittää että jätät mallikuvan lopputuotoksesta esille ja annat oppilaille enemmän vapautta tehdä tehtävää siinä järjestyksessä kuin heistä hyvältä tuntuu. Yhdellä kerralla annettavien ohjeiden määrää voi säädellä oppilaiden kykyjen mukaan.

OHJEIDEN VISUALISOINTI
VÄHENTÄÄ "MITÄ PITI TEHDÄ?"
-KYSYMYKSIÄ.

2) Ryhmien muodostaminen

Samaan ryhmään on hyvä sijoittaa sekä hyvin lukevia että lukutaidoiltaan heikompia. Näin työ edistyy kaikissa ryhmissä ja heikommat saavat tukea taitavammilta. Kaikki voivat osallistua omalla tasollaan. Jos joku ei osaa vielä ollenkaan lukea, hän voi kuunnella.

KESTO n. 45 min.

Alkupala voidaan toteuttaa myös ilman tunnetaitotyöskentelyä. Katso ohjeet tähän kohdasta Luovuuden polku, alkupalat. (s. 7)

TARVIKKEET Tunnekortit ja kertomuslaatikko

TYÖSKENTELYN ETENEMINEN

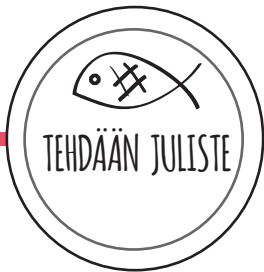
- Opettaja ottaa esille tunnekortit ja kertomuslaatikon.
- Oppilaat istuvat puolikaaren muodossa.
- Jokainen oppilas toivotetaan nimeltä tervetulleeksi, esimerkiksi: ”Kalle, tervetuloa, kiva kun olet täällä”.
- Käydään läpi, mitä on tarkoitus tehdä.*

1. Harjoitellaan tunnetaitoja.
2. Kuunnellaan täällä laatikossa oleva kertomus ja pohdiskellaan sitä.
3. Ohjeistuksen lopuksi opettaja voi kysyä: oletteko valmiita aloittamaan?

- Tehdään yksi tunnetaitoharjoitus
- Kerrotaan käsiteltävästä kertomuksesta peruskertomus ja tehdään siihen liittyvä tunnetaitotyöskentely (esim. Laupias samarialainen, liite 7)

* Jos työskentelette ensimmäistä kertaa *Erilaista ussaa!* -materiaaleilla, voitte alkuun ihmetellä esineitä. Esimerkiksi: työskentelemme tällaisten esineiden kanssa [osoita laatikkoa ja tunnekortteja]. Mitähän nämä mahtavat olla? [näytä tunnekortteja] No mikähän tämä laatikko voisi olla? Kuuntele oppilaiden ehdotuksia ja kerro sitten, että laatikossa on kertomus.

KESTO n. 90 min.

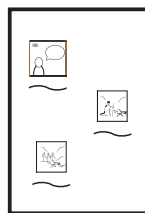
TARVIKKEET

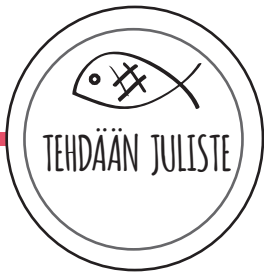
Itse hankittavat:

- A3-kokoisia papereita 2 kpl/pienryhmä
- teippiä 1 rulla/pienryhmä
- erivärisiä kyniä
- sakset jokaiselle oppilaalle
- liimaa jokaiselle ryhmälle

Erilaista ussaa! –materiaalista:

- Laupias samarialainen –teksti (liite 10 tai liite 11)
- tapahtumakuvat (liite 12)
- tunnekortit (liite 1)
- kommenttiruudut (liite 3)
- malliesimerkki julisteesta (liite 9)

TYÖSKENTELYN ETENEMINEN

1. OPPITUNTI

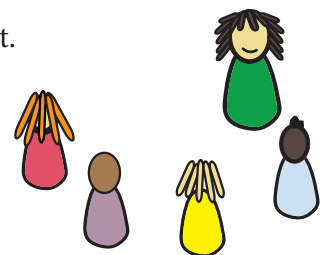
- Opettaja ottaa esille A3-kokoiset tyhjät paperit, Laupias samarialainen –kertomustekstit, tapahtumakortit, sekä malliesimerkin julisteesta.
- Jos kertomushetkestä on kulunut jo aikaa, oppilaat kootaan puolikaaren muotoon ja toivotetaan jokainen oppilas nimeltä tervetulleeksi ja jutellaan hetki siitä mitä kertomuksessa tapahtui.
- Käydään läpi tehtävän vaiheet (1–6) näyttämällä samalla kyseiseen työvaiheeseen liittyvää materiaalia. Kerrotaan oppilaille että:

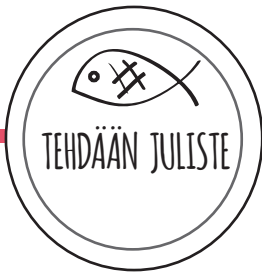
1. Työskennellään pienryhmissä.
2. Tarkoituksena on tehdä juliste kertomuksesta.
3. Ensin teipataan julisteen pohjaksi kaksi paperia yhteen. Ryhmä saa itse päättää miten päin ne asetellaan.
4. Luetaan kertomus vuorolukuna ääneen. Jokainen saa valita lukeeko yhden, kaksi vai kolme lausetta kerrallaan.
5. Leikataan Ryöstetty mies –tapahtumakuvat erilleen ja järjestetään ne oikeaan järjestykseen.
6. Liimataan kuvat julisteeseen siten, että niiden väleihin jää tilaa kommentiruuduille.
7. 3.–6.-luokkalaisille esitellään arviointimatriisi ja kehoitetaan heitä kiinnittämään huomiota siinä mainittuihin asioihin

- Oppilaat jaetaan ryhmiin, järjestetään ryhmätyöpisteet ja aloitetaan työt.

LISÄTEHTÄVÄ

- Lisätehtävä nopeammille ryhmille: kirjoittakaa kuvien alle kuvatekstit.

TYÖSKENTELYN ETENEMINEN

2. OPPITUNTI

- Jos oppitunnit pidetään eri päivinä, oppilaat kootaan tunnin aluksi puolikaaren muotoon, tervehditään kaikkia nimeltä ja kerrataan mitä oltiin tekemässä.
- Otetaan tunnekortit sekä malliesimerkki julisteesta esille ja annetaan lisäohjeet:

1. Piirretään kertomuksen henkilöille puhekuplia. Niihin kirjoitetaan ajatuksia, joita henkilö voisi ajatella tässä tilanteessa. Puhekuplat väritetään väreillä, jotka kuvaavat ajatuksiin liittyviä tunteita.
2. Leikataan erilleen kommenttiruudut, yksi ruutu jokaiselle ryhmäläiselle.
3. Jokainen oppilas miettii, missä kohdassa kertomusta haluaisi itse olla.
 - Oman kommenttiruudun puhekuplaan kirjoitetaan ajatus, joka kyseisessä tilanteessa voisi herätä.
 - Puhekupla väritetään tunneväreillä.
 - Kasvoille piirretään ilme, joka ilmaisee tunnetilaa ja ajatusta.
 - Voi piirtää myös hiukset/hatun/vaatteet tms.
 - Kommenttiruudut liimataan julisteeseen.
4. Julisteelle annetaan nimi ja kirjoitetaan se julisteeseen.

LISÄTEHTÄVÄT:

1. Liitetään etiikkakorttien (liite 2) sanoja sellaisiin kohtiin julisteessa, johon ne mielestänne hyvin sopivat.
2. Luetaan teksti *Miten Raamatun kertomukset ovat syntyneet?* (liite 13) ja tehdään kolmen vaiheen tiivistelmä siitä, miten Raamattu on syntynyt. Tiivistelmä voidaan liittää osaksi julistetta.

KESTO n. 45 min.

TARVIKKEET

1.-2. luokka:

Hyvää ryhmätyöskentelyä -hopearahat (liite 14)
Opettajalle tähtiä ja hopearahoja (liitteet 18 ja 19)

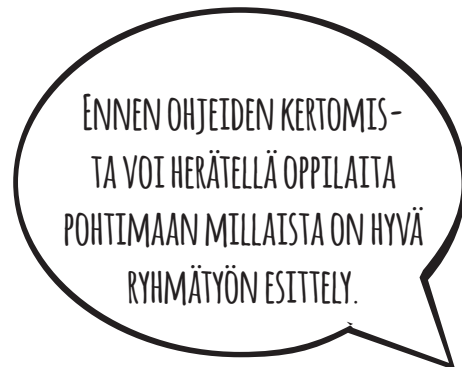
3.-6.luokka:

Hyvää ryhmätyöskentelyä -hopearahat (liite 14)
Hopearahoja ryhmätöiden vertaisarviointiin (liite 16)
Tähtiä työskentelyn vertaisarviointiin (liite 17)
Opettajalle tähtiä ja hopearahoja (liitteet 18 ja 19)

TYÖSKENTELYN ETENEMINEN

- Oppilaat kootaan puoliympyrään.
- Jos töiden tekemisestä on kulunut aikaa, toivotetaan jokainen oppilas nimeltä tervetulleeksi ja palautetaan mieleen mitä on tehty, esimerkiksi kysymällä: ”muistatteko mitä tehtiin viime kerralla?”
- Käydään läpi työskentelyn eteneminen ja tavoitteet:

1. Oppilaiden julisteet kootaan seinälle näyttelyksi.
2. Jokainen ryhmä esittelee työnsä lukemalla puhekuplien tekstit.
 - Aluksi ryhmä esittelee itsensä.
 - Katsotaan yleisöön.
 - Puhutaan kuuluvalla äänellä.
 - Puhekuplaa lukiessa voi eläytyä siihen tunteeseen tai tunteisiin, joka/jotka ajatukseen liittyy.

- Oppilaille annetaan hetki aikaa kiinnittää työnsä seinälle ja miettiä, miten esittelevät sen. Sen jälkeen esitellään työt.
- 3–6.-luokkalaiset: pienryhmät jakavat jokaisen esityksen jälkeen esittelijäryhmän työlle arviointimatriisissa mainittuja hopearahoja sen mukaan, missä kyseinen ryhmä on parhaiten onnistunut. Kun kaikki työt on esitetty ja arvioitu, ryhmäläiset arvioivat oman työskentelynsä matriisin avulla.
- 1–2.-luokkalaiset: Pienryhmät saavat myöntää itselleen ”hyvää ryhmätyöskentelyä” -hopearahan, jos ovat sitä mieltä, että ryhmäläiset ovat työskennelleet hyvin yhdessä.
- Palkinnot kiinnitetään julisteisiin.

KUN VERTAILUN KOHTEENA ON RYHMÄN OMA TYÖSKENTELY ERI OSA-ALUEILLA, KILPAILUASETELMAA RYHMÄIEN VÄLILLÄ EI SYNNY JA KAIKKI RYHMÄT SAAVAT POSITIIVISTA PALAUTETTA.

YHTEEN TULEMINEN JA TYÖSKENTELYN ARVIOINTI

- Kokoonnutaan puolikaaren muotoon siten, että yhteen pienryhmään kuuluvat oppilaat istuvat vierekkäin
- Opettaja kiittää kaikkia työskentelystä.
- Jokainen saa sanoa yhden asia: mikä oli mukavaa tai mikä jäi mietityttämään. Tärkeää, että jokaisen kommentti kuunnellaan keskittyen, arvostaen ja hyväksyen. Jos oppilas ei halua sanoa mitään, hän voi olla hiljaa.
- Opettaja jakaa kaikille ryhmille yhden hopearahan tai tähden sen mukaan, missä ryhmä on hänen mielestään onnistunut hyvin. Tässä voi käyttää Erilaista ussaa! -materiaalin hopearahoja ja tähtiä tai tehdä omia.
- Opettajan antamat palkinnot kiinnitetään julisteisiin.

